

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
БАЊА ЛУКА

ПРИМЉЕНО: 31.8.2016.			
ОРГ.ЈЕД	БРОЈ	ПРИЛОЗИ	ВРИЈЕДНОСТ
	811		

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени урађене докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Наставно-научно вијеће Правног факултета Универзитета у Бањој Луци је на сједници одржаној дана, 8. јула 2016. године, бр.12/3.720-VI-6/16, донијело одлуку о именовању комисије за подношење Извјештаја о оцјени урађене докторске дисертација мр Милице Ј. Чизмовић под називом „Заштита права жига у домаћем и праву Европске уније“ у саставу:

1. Проф. др Генц Трнавци, ужа научна област: Право интелектуалне својине, редовни професор Правног факултета Универзитета у Бихаћу, предсједник;
2. Академик проф. др Витомир Поповић, ужа научна област: Међународно пословно право, редовни професор Правног факултета Универзитета у Бањој Луци, члан-ментор и
3. Доц. др Јелена Ђеранић, ужа научна област: Право интелектуалне својине, доцент Правног факултета Универзитета у Бањој Луци, члан.

Датум и орган који је именовао комисију. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звање, назив уже научне области за коју је изабран у звање и назив универзитета и факултета у којој је члан комисије запослен.

1. УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ДОКТОРСKE ТЕЗЕ

Докторска дисертација (теза) мр Милице Ј. Чизмовић написана је ћиричним писмом (*Times New Roman*, фонт 12, проред 1,5). Обим дисертације је 253 странице, а састоји се од 245 страница текста и 8 страница које садрже списак литературе. Списак литературе и правних извора садржи ознаку 81 књига и чланака (монографије, уџбеници, научни и стручни чланци), 25 законских текстова и осталих прописа и 10 интернет извора.

Поред садржаја и литературе, цјелокупни текст је подјелен на осам глава и закључак, како слиједи: Глава I Увод (стр. 9-13); Глава II Појам, правно-историјски развој жига и извори жиговног права (стр. 15-61); Глава III Подјела жигова, основне функције и начела права жига (стр. 64-81); Глава IV Заштита жига у Босни и Херцеговини (стр. 91-119); Глава V Промјене на жигу (стр. 122-136); Глава VI

осталих прописа и 10 интернет извора.

Поред садржаја и литературе, цјелокупни текст је подјелен на осам глава и закључак, како слиједи: Глава I Увод (стр. 9-13); Глава II Појам, правно-историјски развој жига и извори жиговног права (стр. 15-61); Глава III Подјела жигова, основне функције и начела права жига (стр. 64-81); Глава IV Заштита жига у Босни и Херцеговини (стр. 91-119); Глава V Промјене на жигу (стр. 122-136); Глава VI Заштита права жига (стр. 139-177); Глава VII Заштита жига у праву Европске уније (стр. 181-194); Глава VIII Хармонизација законодавства Босне и Херцеговине са законодавством Европске уније у области права жига (стр. 197-233) и Закључак (стр. 239-245).

Први дио докторске дисертације има карактер увода. У уводном дијелу рада одређен је предмет и циљ истраживања, радна хипотеза, метод и извори истраживања. У дијелу који се односи на предмет и циљ истраживања докторске дисертације указано је на комплексност ове области права која је регулисана прописима међународног, европског и националног права. Оквирно је предочен систем заштите права жига у домаћем и праву Европске уније, компромисна рјешења држава и одступања од судске праксе у циљу превазилажења разлика између правних система, а све то са циљем стварања услова за ефикасно спровођење процеса хармонизације којим се обезбјеђује адекватна заштита права интелектуалне својине, па самим тим и права жига. У уводном дијелу такође су наведене и основне поставке (хипотезе) од којих се у истраживању полазило, као и метод истраживања. Исто тако, оквирно су наведени и извори истраживања, а који се тичу домаће и стране стручне литературе, конвенција, законских текстова домаћег и упоредног права и судске праксе.

У другој глави под називом „Појам, правно-историјски развој жига и извори жиговног права“ поближе су објашњена појмовна одређења права жига, са кратким освртом на правно-историјски развој жига и изворе жиговног права (националне и међународне изворе права жига). Указано је на термилошке разлике у појму жига у односу на правне системе, односно домаћу и упоредну правну теорију. У дијелу који се односи на изворе жиговног права обрађени су национални извори права жига, а посебна пажња посвећена је међународним изворима жиговног права. У оквиру међународних извора жиговног права првенствено је обрађена Париска конвенција за заштиту индустријске својине, као прва и најзначајнија вишестрана конвенција из 1883. године. Поред Париске конвенције обрађен је и Мадридски аранжман о међународном регистровању жигова (*Мадридски аранжман*), Одлука о ратификацији Протокола који се односи на Мадридски споразум о међународној регистрацији жигова (*Мадридски протокол*), Одлука о ратификацији Мадридског споразума о сузбијању лажних и преварних ознака поријекла на производима, Ничански споразум о међународној класификацији роба и услуга ради регистровања жигова, Одлука о ратификацији Споразума о установљењу међународне класификације фигуративних елемената жигова, Сингапурски уговор о закону о жигу, Споразум о трговинским аспектима права интелектуалне својине – TRIPS споразум, Одлука о ратификацији Најробијског уговора о заштити олимпијског симбола, Уредба (ЕЗ) бр. 40/94 од 20. децембра 1993. године о жигу Заједнице, Прва директива (ЕЕЗ) бр. 89/104 од 21. децембра 1988. године о приближавању закона држава чланица у вези са жиговима, Уредба (ЕЗ) бр. 422/2004 од 19. фебруара 2004. године којом се мијења и допуњује Уредба (ЕЗ) бр. 40/94 о

жигу Заједнице, Директива (ЕУ) бр. 2015/2436 од 16. децембра 2015. о усклађивању законодавства држава чланица о жиговима и Уредба (ЕУ) бр. 2015/2424 од 16. децембра 2015. о измјенама Уредбе о комунитарном жигу.

Трећа глава под називом „Подјела жигова, основне функције и начела права жига“ посвећена је подјели и врстама жигова, основним функцијама жига, као и начелима права жига. У поглављу који се односи на подјелу жигова првенствено је указано на непостојање општеприхваћене подјеле жигова и чињеницу да се иста разликује од земље до земље. У вези са тим наведене су подјеле жигова по различитим критеријумима, и то: индивидуални, колективни и жиг гаранције, национални и наднационални, робни и услужни, вербални, графички, тродимензионални и сложени жиг. Оквирно су обрађени и нестандартни (*неконвенционални*) жигови, и то: мирисни (*олфактивни*) знак, музички или звучни, мобилни жигови, промјенљиви или варијабилни жигови, окусни, гестикулативни, тактилни, позицијски, холограмски, интеријерски, архитектонски, дескриптивни или описни, ноторни или општепознати, номинативни, резервни, дефанзивни или баражни жиг. У другом поглављу главе III такође су обрађене и основне функције жига – идентификациона, рекламна и гарантна, а у трећем поглављу и начела на којима се заснива право жига, а то су: начело специјалности, начело територијалности, начело временске неограничености, начело узајамности, начело пропорционалности, начело саслушања странке и начело обавезне употребе.

У четвртој глави под називом „Заштита жига у Босни и Херцеговини“ представљен је начин на који се може заштити ознака жигом у Босни и Херцеговини. Обрађени су системи стицања жига и процес регистрације жига, а у вези са тим поближе је објашњен систем претраживања (*решери жига*), основи стицања права жига, пријава жига, право првенства, поступак испитивања уредности пријаве, раздвајање пријаве и регистрације, измјене и одустајање од пријаве и регистри пријава. Како се испитивање пријаве жига спроводи у циљу заштите јавног интереса и интереса појединаца, учесника на тржишту робе и услуга у овоме дијелу је обрађен и поступак заштите жига путем института приговора.

Пета глава посвећен је „Промјенама на жигу“, односно преносу права на жиг и другим модалитетима располагања жигом, опозиву и престанку жига. У првом поглављу које се односи на пренос права на жиг обрађени су начини преноса жига – уговор о преносу права, пренос права на жиг на основу статусне промјене носиоца жига, односно подносиоца пријаве, судске или административне одлуке. Оквирно је обрађен пренос права на жиг путем уговора о преносу права, уступање права кроз уговор о лиценци или франшизингу и уговор о залози. Како жиг престаје истеком периода важења за који су плаћени такса и трошкови поступка, у другом поглављу обрађени су и други начини и услови престанка жига и прије истека периода важења жига, и то: одрицање од жига, престанак жига на основу судске одлуке и престанком носиоца жига и то у случају када је носилац жига правно лице, али и у случају када је носилац жига физичко лице. У оквиру трећег, четвртог и петог поглавља анализирани су посебни случајеви престанка жига, опозив жига и поступак по захтјеву за опозив жига. Шесто поглавље посвећено је карактеристикама правног регулисања опозива жига у упоредно-правним системима.

У шестој глави под називом „Заштита права жига“ посебно су обрађена управноправна заштита жига (прво поглавље), царинске мјере (друго поглавље).

правна заштита жига на Интернету (треће поглавље), заштита добро познатих и чувених жигова (четврто поглавље), грађанскоправна заштита жига (пето поглавље), заштита жига од радњи нелојалне конкуренције (шесто поглавље), кривична и прекршајноправна заштита жига (седмо поглавље), вансудско решавање спорова у вези са жигом и правом на жиг (осмо поглавље) и медијација по правилима WIPO-а (девето поглавље).

Глава седам под називом „Заштита жига у праву Европске уније“ посвећена је специфичном систему заштите ознака комунитарним жигом, тј. жигом ЕУ. У оквиру првог поглавља обрађен је сам комунитарни жиг, док је друго поглавље посвећено поступку регистрације комунитарног жига. Пријава за регистрацију комунитарног жига подноси се према избору подносиоца пријаве или у ОНИМ-у или у надлежној канцеларији за индустријско власништво државе чланице ЕУ. У трећем поглављу размотрена је реформа жиговног права Европске уније, тачније прелазак од комунитарног жига ка жигу ЕУ. Како би се унаприједио постојећи ниво хармонизације националних законодавастава држава чланица Европске уније у области права жига, с једне стране, и осавременила заштита комунитарним жигом, с друге стране, Европска унија је одлучила да приступи реформи жиговног права. То је учинила доношењем тзв. новог законодавног пакета од 16. децембра 2015. који се састоји од двије компоненте: Директиве (ЕУ) бр. 2015/2436 о усклађивању законодавстава држава чланица о жиговима и Уредбе (ЕУ) бр. 2015/2424 о измјенама Уредбе о комунитарном жигу. Овај законодавни жиговни пакет ступио је на снагу 23. марта 2016. године. Директива је усмјерена на повећање степена хармонизације националних законодавастава држава чланица ЕУ у области права жига, док се Уредба односи на нови жиг ЕУ. Новине које су њоме прописане могу се подијелити у двије групе. С једне стране, ријеч је о новинама које се тичу процесног права у вези са жигом ЕУ, а с друге стране, одредбе које се односе на материјано право жига ЕУ.

Осма глава носи назив „Хармонизација законодавства Босне и Херцеговине са законодавством Европске уније у области права жига“. У оквиру ове главе детаљно је обрађен процес хармонизације законодавства Босне и Херцеговине са правним тековина ЕУ (тзв. *acquis communautaire*) уопште, као и у области права жига. Најпре су анализирани извори права ЕУ (прво поглавље), затим објављивање и ступање на снагу правних аката ЕУ (друго поглавље), појам *acquis communautaire* (треће поглавље), обавеза примјене комунитарног права (четврто поглавље), надзор над правилном примјеном комунитарног права (пето поглавље), одговорност државе чланице за повреду права ЕУ (шесто поглавље), усклађивање права (седмо поглавље) и хармонизација у Босни и Херцеговини (осмо поглавље). У оквиру ове главе, девето поглавље посвећено је Процесу стабилизације и придруживања као глобалном политичком оквиру за преговоре Европске уније са земљама Западног Балкана, који је у Босни и Херцеговини отпочет у мају 1999. године. У деветом поглављу размотрен је Споразум о стабилизацији и придруживању. Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању Босна и Херцеговина остварила је са Европском унијом први уговорни однос. Овим уговорним односом потврђује се статус Босне и Херцеговине као потенцијалног кандидата за чланство у Европској унији. На тај је начин отпочела је прва фаза Процеса стабилизације и придруживања, која подразумијева и низ обавеза, а једна од њих је и усклађивање законодавства Босне и Херцеговине у области права жига са законодавством Европске уније. Једанаесто поглавље посвећено је самом усклађивању и провођењу закона, у дванаестом поглављу обрађена фаза добровољног усклађивања

законодавства, у оквиру тринаестог поглавља испитана су правила доношења закона у процесу усклађивања законодавстава, док је четрнаесто поглавље посвећено нормативним инструментима. У оквиру последњег, петнаестог поглавља детаљно је анализирана Стратегија развоја система интелектуалне својине у Босни и Херцеговини. Посебна пажња посвећена је новинама у праву жига Босне и Херцеговине по узору на законодавство Европске уније.

а) Истаћи основне податке о докторској тези: обим, број табела, слике, број цитиране литературе и навести поглавља.

2.УВОД И ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ

Област права жига је комплексна област која је регулисана међународним, европским и националним прописима. Циљ ове докторске дисертације је предочити систем функционисања заштите права жига, у домаћем и праву Европске уније, узимајући при томе у обзир све постојеће специфичности и разлике правних система, упркос обавези хармонизације. Процес хармонизације законских прописа је дуг и тежак процес који захтјева компромисна рјешења и одступање од устаљене судске праксе које државе нису често спремне да прихвате. Осим обавезе хармонизације прописа са правом ЕУ, Босна и Херцеговина је потписница и великог броја међународних конвенција. С обзиром на предмет истраживања докторске дисертације, у раду су анализирани следеће важније и специјализоване конвенције и уговори, као и прописи Европске уније из области права жига, и то: Мадридски аранжман о међународном регистрању жигова (Мадридски аранжман); Одлука о ратификацији Протокола који се односи на Мадридски споразум о међународној регистрацији жигова (Мадридски протокол); Одлука о ратификацији Мадридског споразума о сузбијању лажних и преварних ознака поријекла на производима; Ничански споразум о међународној класификацији роба и услуга ради регистрања жигова; Одлука о ратификацији Споразума о установљењу међународне класификације фигуративних елемената жигова; Сингапурски уговор о закону о жигу; Париска конвенција о заштити индустријског власништва; Споразум о трговинским аспектима права интелектуалне својине – TRIPS споразум; Одлука о ратификацији Најробијског уговора о заштити олимпијског симбола; Уредба (ЕУ) бр. 40/94 од 20. децембра 1993. године о жигу Заједнице; Прва директива (ЕЕЗ) бр. 89/104 од 21. децембра 1988. године о приближавању закона држава чланица у вези са жиговима; Уредба (ЕУ) бр. 422/2004 од 19. фебруара 2004. године којом се мјења и допуњује Уредба (Еу) бр. 40/94 о жигу Заједнице. Посебна пажња у докторској дисертацији посвећена је Директиви (ЕУ) бр. 2015/2436 од 16. децембра 2015. о усклађивању законодавства држава чланица о жиговима и Уредби (ЕУ) бр. 2015/2424 од 16. децембра 2015. о измјенама Уредбе о комунитарном жигу. Ова два акта ступила су на снагу 23. марта 2016.

Научна и практична оправданост предложених истраживања је евидентна у области Права интелектуалне својине. С обзиром на то да је Босна и Херцеговина отпочела процес европских интеграција, хармонизација домаћих прописа са

прописима Европске уније у области права жига веома је значајна на путу Босне и Херцеговине ка ЕУ. Да би Босна и Херцеговина постала чланица ЕУ, један од услова је и да цјелокупна материја права жига буде хармонизирана са правним тековинама ЕУ у овој области. У оквиру ове докторске дисертације анализирана је усклађеност домаћих правних прописа са стандардима ЕУ. Осим тога, за оне домаће прописе који нису усклађени с правом ЕУ у раду су предложени начини на који би требало да се изврше њихове измјене и допуне.

Приликом израде докторске дисертације кориштени су како страни, тако и домаћи извори. Када је реч о међународним изворима, а с обзиром на тему докторске дисертације, превасходно су кориштени извори аутора из земаља Европске уније, али и аутора из Сједињених Америчких Држава у мањој мери. Реч је углавном о делима монографског карактера, уџбеницима, ако и научним и стручним чланцима. Од посебног значаја за питање заштите права жига су истраживања аутора: Albert, P. G. (*Right on the Mark – Defining the Nexus Between Trademarks and Internet Domain Name*, J.Marshall Journal of Computer and Information Law, br.15/1996); Burgunder, L. B. (*Trademark Protection of Smells: Sense or Nonsense*, 1991, 29 American Business Law Journal 459); Vanzetti, A., di Cataldo, V. (*Manuale di Diritto Industriale*, sec. ed., Giuffrè Editore, Milano, 1996); Dueker, K. S. (*Trademark Law lost in Cyberspace: Trademark protection for Internet addresses*, Harvard Journal of law & technology, 9, 1996.); Isaac, B. (*Brand Protection Matters*, Sweet & Maxwell, London, 2000.); Killian, M. (*Cybersquatting and Trademark Infringement*, E law, vol.7., br.3. 2000.); Kohler, J. (*Das Recht des Markenschutzes*, Wuerzburg, 1884.); Khan, Z. H., Charan, P., Ansari, M. A., Khan, K. H. (*Cybersquatting and its Effectual Position in India*, International Journal of Scientific & Engineering Research, Volume 6, Issue 2, 2015.); Lyons, D. (*Sounds, Smells and Signs*, 1994, European Intellectual Property Report, 540.); Mercer, D. J. (*Cybersquatting: Blackmail on the Information Superhighway*, 6, Boston University Journal of Science and Technology Law, 11, 2000.); Michaels, A. (*A Practical Guide to Trade Marks*, second edition, Sweet & Maxwell, London, 1996.); Nguyen Nhu Quynh (*Special Trade Marks – Legislation And the Situation In the European Community*, Lund University, spring 2002.); Pagenberg, J., Munzinger, J.A. (*Manual on the European Community Trade Mark*, Carl Heymanns Verlag KG, Köln-Berlin-Bonn-München, 1996.); Pagenberg, B. (*Trademark Protection in Europe*, München, 2015.); Philips, J. (*Trade Mark Law, A Practical Anatomy*, Oxford, 2003.); Tritton, G. (*Intellectual Property in Europe*, Sweet & Maxwell, London, 2002.); Chychowski, C. (*Trademark Protection for Software*, Intellectual Property Rights (IPR) – Protection of Software, СИПО, Загреб, 14-16. новембар 2007.). Наведена литература обухвата најновија и најзначајнија сазнања из те области у Европској унији.

У погледу региона Западног Балкана, у раду су кориштени извори превасходно аутора из Босне и Херцеговине и Србије, али и Хрватске и Македоније. Реч је о уџбеницима, радовима монографског карактера, као и научним радовима објављеним у часописима. На овом месту нужно је поменути следеће ауторе из региона: Бесаровић, В., Жарковић, Б., (*Интелектуална својина - Индустриска својина и ауторско право*, Досије, Београд, 1998.); Бесаровић В., Жарковић Б. (*Интелектуална својина – међународни уговори*, Досије, Београд, 1999.); Бесаровић, В. (*Право индустријске својине и ауторско право*, НИО Пословна политика, Београд, 1984.); Бесаровић, В. (*Интелектуална права, индустријска својина и ауторско право*, друго издање, Београд, 1993.); Бесаровић, В. (*Право индустријске својине и ауторско право*, НИО Пословна политика, Београд, 1984.); Бојациевска, И. М. (*Појам и историјски развој индустријске својине*, Правни живот, бр.11/2002.);

Бошковић, М. (*Правна заштита вербалних знакова*, Правни живот, Београд, 11/2000.); Верона, А. (*Право индустријског власништва*, Информатор, Загреб, 1978.); Влашковић, Б. (*Дескриптивни знаци у праву о жиговима*, Призма, Крагујевац, 1996.); Влашковић, Б. (*Правна заштита славних жигова*, Савезни завод за патенте - Проналазаштво, Београд, 1992.); Влашковић, К. (*Развој правне заштите познатих жигова у немачком праву и праву Европске уније*, Институт за упоредно право, Београд, 2016.); Вуковић, С. (*Коментари закона о интелектуалној својини*, Београд, 2010.); Голдштајн, А., Трива, С. (*Међународна трговачка арбитража*, Загреб, 1987.); Дасовић-Марковић, В. (*Медијација у Босни и Херцеговини – 101 питање и одговори*, Пројекат правосудне реформе (ЈРП), 2006.); Драговић, Б. (*Престанак жига због некористења*, Право и привреда, Београд, бр. 5-8/98.); Златовић, Д., *Посебна заштита добро познатих и чувених жигова*, Зборник Правног Свеучилишта Ријека, (1991) В. 28, бр. 1, 2007.); Идрис, К. (*Интелектуална својина, моћно средство економског раста*, Београд, 2003.); Јањић, М. (*Индустријска својина и ауторско право*, друго издање, Београд, 1982.); Јовановић, М. (*Жиг Европске уније, специфичности и спорна питања*, Право и привреда 7-9/2016.); Јурковић, В. (*Re-branding – преобликовање идентитета марке*, Пословни саветник, бр. 30/2007.); Ковачић, М. (*Значај и елементи робне и услужне марке*, Информатор, бр.4908., од 21.3.2001.); Козар, В. (*Врсте штете због повреде права на жиг и нелегалне конкуренције*, Право и привреда, бр.5-8/2000.); Крнета, С. (*Европско право интелектуалног власништва*, Правни центар Фонд Отворено друштво БиХ и Завод за стандардизацију, мјеритељство и патенте БиХ, Сарајево, 1996.); Манигодић, М., Манигодић, Ђ. (*Комуитарни жиг*, Драганић, Београд, 2004.); Марић, В. (*Форма жига*, Факултет за пословно право, Београд, 2003.); Марић, В. (*Заштита интелектуалне својине у Србији*, Београд, 2013.); Марковић, С. (*Интернет адресе у светлу жиговног права и права сузбијања нелегалне конкуренције*, Право и привреда, бр.5-8/2000.); Марковић, С. (*Трговински проразуи против кривотворења робе (АКТА) – садржина, циљеви, значај*, Право и привреда, 7-9/2012, 198-217); Марковић, С., Поповић, Д. (*Право интелектуалне својине*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2013.); Матановац-Вучковић, Романа, (*Територијални аспект печела исцрпљења права која произлазе из жига у еуропском и хрватском праву*, Грађанско право у развоју, Загреб, 2007.); Мешевих, И. Р. (*Сybersquatting – нови облик повреде права жига*, Годишњак Правног факултета у Сарајеву, XLVI – 2003.); Мешевих, И. Р. (*Проширење Европске уније и његов утицај на систем комуитарног жига*, Годишњак Правног факултета у Сарајеву, XLIX -2006.); Michaels, A. (*A Practical Guide to Trade Marks*, second edition, Sweet & Maxwell, London, 1996.); Мојтић, В. (*Заштићени жиг је најбоља заштита бренда*, Информатор, Инмаг, бр. 5257/5258, од 30.4.2007.); Поврженић, Н. (*Арбитрабилност спорова из подручја индустријског власништва*, Материјал XII, Хрватски арбитражни дани, Загреб, 2.-3. децембар 2004.); Поленак Акимовска М. (*Односот међу грађанском праву и правото на индустријску сопственост*, Гласник, 1996., 3/1, Скопје); Поповић, Д. (*Имена Интернет домена и право интелектуалне својине*, Институт за упоредно право, Београд, 2005.); Поповић, Д. (*Жигом заштићене ознаке, кључне речи и оглашавање на Интернету*, Право и привреда, 4-6/2011, 927-947.); Поповић, Д. (*Искључива права интелектуалне својине и слобода конкуренције*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2012.); Поповић, С.А. (*Заштита робних и услужних жигова у југословенском праву*, Београд, Институт за упоредно право, Монографије 44, 1969.); Раичевић, В. (*Право индустријске својине*, Правни факултет за привреду и правосудје Нови Сад, Нови Сад, 2010.); Раичевић, В., Спасић, С., Гломазић, Р. (*Диверзитет (не) жигова*,

Педагошка стварност, бр. 7-8/2010.); Раногајец, Б. (*Трговачке марке истискују брендове*, Пословни дневник, од 05. новембра 2007.); Спасић, В. (*Пренос жига – марке производа и услуга*, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 38-39., 2000.); Стилић В., Матешкић С. (*Хармонизација права о жигу у свјетским релацијама*, Хрватски патентни гласник, ДЗИВ, Загреб, 1994.); Тијанић, П. (*Грађанскоправна заштита жига*, Правни живот, 11/1995.); Тијанић, П. (*Међународна заштита жига у судској пракси*, Право и привреда, бр.5-8/96.); Тодоровић, В. (*Међународни уговори, Интелектуална и друга добра*, књига 7, том I, Београд, 2000.); Топић, Ж. (*Пословни аспекти робних-услугних жигова и употреба жиговних информација у подuzeћу*, „Информатор“ бр. 4443, од 05.10.1996.); Ћеранић, Ј. (*Унитарни патент*, Институт за упоредно право и Правни факултет Универзитета у Бањалуци, Београд 2015.); Ћеранић, Ј. (*Одговорност интернет посредника за повреду жига у праву Европске уније*, Право и привреда, 7-9/2015, 413-427); Ћеранић, Ј. (*Повреда жига на сајтовима за аукцијску продају робе*, Интелектуална својина и Интернет (ур. Поповић Д.), Правни факултет универзитета у Београду, Београд 2016, 47-73.); Церовац, М. (*Заштита интелектуалног власништва у оквиру Уругвајске рунде мултилатералних преговора у трговини*, Хрватски патентни гласник, ДЗИВ, Загреб, 1995.); Чизмић, Ј. (*Паришка конвенција за заштиту индустријског власништва*, Право у господарству, год. 33., бр. 9-10., 1994.); Чизмић, Ј. (*Темељна начела Паришке конвенције за заштиту индустријског власништва*, Информатор, бр.4301, од 27. мај 1995.); Чизмић, Ј., (*Огледи из права индустријског власништва*, књига друга, Мостар, 1999.); Чизмић Ј. (*Тужбе због повреде жига*, Слободно подузетништво, VII, бр.4., 2000.); Чизмић, Ј. (*Уступање права из подручја индустријског власништва – уговор о лиценцији жига и уговор о know how*, Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци, вол. 22, број 1, Ријека, 2001.); Чизмић, Ј. (*Заштита колективног жига у Републици Хрватској*, Право у господарству, год. 34., св. 7-8., 1995., стр. 655-661.); Чизмић, Ј., Златовић Д. (*Коментар закона о жигу*, Фабер & Згомбић Плус, Загреб, 2002.). Наведена литература обухвата најновија и најзначајнија сазнања из те области у региону.

За потребе истраживања кориштени су различити извештаји и анализе како домаћих органа (нпр. Сектор за хармонизацију правног система Дирекције за европске интеграције Босне и Херцеговине), тако и институција Европске уније о усаглашености домаћих правних прописа са правним тековинама Европске уније. У погледу правних извора, поред домаћег законодавства у области права жига, кориштени су и други закони и подзаконски акти Босне и Херцеговине. Када је реч о праву Европске уније, анализирани су уредбе и директиве ЕУ које се односе на заштиту права интелектуалне својине уопште и право жига. Посебна пажња у раду посвећена је Директиви (ЕУ) бр. 2015/2436 о усклађивању законодавства држава чланица о жиговима и Уредби (ЕУ) бр. 2015/2424 о измјенама Уредбе о комунитарном жигу. Ови акти усвојени су 16. децембра 2015, а ступили су на снагу 23. марта 2016. И док је директива усмјерена на повећање степена хармонизације националних законодавстава држава чланица ЕУ у области права жига, Уредба се прevasходно односи на нови жиг ЕУ.

Значај и допринос докторског истраживања огледа се у чињеници да у Босни и Херцеговини, као и у региону, у претходном периоду није посвећена потребна и очекивана пажња истраживању права жига, као ни институтима права интелектуалне својине уопште. Друштвена оправданост ових истраживања састоји се у томе што она представљају оригинални допринос за развој права жига, посебно

у погледу усклађивања законодавства Босне и Херцеговине са најновијим правним тековинама Европске уније у области права жига. Резултати истраживања представљају научно сагледавање значаја и мјеста права жига у теорији права интелектуалне својине уопште и досадашњој пракси, као и облика и начина у којима су објективно могуће промјене закона и других правних прописа како би се ефикасно заштитила права титулара жига, као и осталих учесника на тржишном промету.

- а) Укратко истаћи разлог због којих су истраживања предузета и циљ истраживања;
- б) На основу прегледа литературе сажето приказати резултате претходних истраживања у вези проблема који је истраживан;
- в) Навести допринос тезе у рјешавању изучаване проблематике;
- г) У прегледу литературе треба водити рачуна да обухвата најновија и најзначајнија сазнања из те области код нас и у свијету.

3. МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД РАДА

Током истраживања и израде докторске дисертације кориштена је разноврсна доступна савремена литература: монографије, уџбеници, извештаји, научни и стручни чланци из области међународног, европског, упоредног и домаћег права интелектуалне својине, релевантни извори и судска пракса из области права интелектуалне својине, посебно права жига.

С обзиром на то да се ради о теми која је веома актуелна у области интелектуалне својине како код нас, тако и праву Европске уније, у раду је кориштена и домаћа и страна литература правних теоретичара и значајних аутора из области права интелектуалне својине. Реч је о монографијама, уџбеницима и научним радовима објављеним у значајним међународним и домаћим часописима. Будући да се значајан аспектведеног истраживања заснива на анализи усклађености домаћих прописа са правним тековинама Европске уније, значајно место у оквиру кориштене литературе заузимају извештаји и анализе које су израдиле различите институције у оквиру правног система Европске уније, као и Босне и Херцеговине. Ови извештаји и анализе указују на степен усаглашености домаћих правних прописа са законодавством ЕУ у области права жига, као и на постојеће трендове у погледу примене правних аката ЕУ, примјере добре праксе и најчешће проблеме који се јављају приликом примјене европских стандарда. За део докторске дисертације који се односи на жиг ЕУ, а који је почео да се примењује релативно скоро, тачније у марту 2016. године, постоји веома мало стране литературе и још мање домаће литературе. Утолико је значај и допринос ове докторске тезе, као пионирског рада у области жига ЕУ, већи.

Правни извори кориштени су приликом провођења свих сегмената истраживања, те обухватају једну заокружену цјелину релевантних међународних конвенција, аката Свјетске организације за интелектуалну својину, уредби и директива Европске уније, и одговарајућих прописа из права жига земаља који су разматрани у упоредном аспекту истраживања, као и одговарајућег домаћег законодавства из

области права жига. Посебна пажња у раду посвећена је Споразуму о стабилизацији и придрживању на основу кога је Босна и Херцеговина преузела обавезу да материју права жига усклади са правним тековинама ЕУ у тој области. Исто тако, у дисертацији је детаљно анализирана и Стратегија развоја система интелектуалне својине у Босни и Херцеговини. Значајно место припада и анализи судске праксе, као и вансудском решавању спорова у вези са жигом и правом на жиг (арбитражно рјешавање спорова и медијација). Посебна пажња посвећена је медијацији по правилима WIPO-а (Свјетске организације за интелектуалну својину). У раду су кориштени и интерент извори у оном обиму који је довољан да допуни наведене изворе.

У истраживању су кориштене научне методе сазнања и то на начин како их описују методологија права, као и научна дисциплина која за свој предмет има сазнајне и техничке методе својствене правној науци:

1. догматички метод је кориштен у сврху утврђивања истинитог (ствраног) значења правних норми које регулишу право жига, и у сврху утврђивања циљева који се желе остварити њиховом правилном и потпуном примјеном. У тексту дистерације је указано на могуће неправилности унутар позитивног правног оквира домаћег и европског права жига, уз предлагање другачијих нормативних рјешења којима би се постигли циљеви права жига и успоставио механизам потпуне и правилне примене норми у пракси;

2. нормативни метод је кориштен за истраживање односа између норми о праву жига и других норми у вези са применом права интелектуалне својине, односно између заштите права жига и других повезаних института права интелектуалне својине унутар нормативне цјелине (нормативног састава, дијелова и веза унутар права интелектуалне својине као гране права и посебно унутар права жига као дела ове гране права), као и правног статуса институција за провођење права жига (Завода за интелектуално власништво, ОНМ-а и др.) и њиховог међусобног односа. У питању је истраживање које се односи на домаће, и на међународно и европско право жига, те на њихову међусобну повезаност и утицај. Примјена овог метода је значајна приликом утврђивања степена примјене међународних и европских стандарда у домаћем праву жига, те стварања конкретних приједлога за унапређење постојећег правног оквира, али и указивање на правац развоја постојећих нормативних стандарда у Босни и Херцеговини и Европској унији;

3. упоредни (компаративни) метод је кориштен ради утврђивања сличности и разлика постојећих приступа праву жига у домаћем и упоредном праву, пре свега праву Европске уније, предности и недостатака једних и других. У тексту је указано на кључне факторе који су у различитим земљама обликовали механизме успешног провођења заштите права жига, и тако је створена теоријска основа за унапређење правног основа права жига са аспекта садржаја права и ефикасности механизма његовог провођења;

4. социлошки метод је кориштен за истраживање друштвених узрока за заштиту права жига и његове везе са убрзаним индустријским развојем и потребом за заштиту права титулара жига и осталих учесника у тржишној размени у ери снажног технолошког напретка.

5. историјски метод је кориштен приликом анализе развоја права жига у домаћем и упоредном праву, уз еволутивни приказ постојећих механизма провођења права, указујући на степен успјешности истих. Ова метода налази своју примену и приликом описивања развоја жига у Европској унији, од комунитарног жига ка жигу ЕУ, и фактора који су довели до прихватања комунитарног жига/ жига ЕУ као

битног елемента европског права интелектуалне својине.

б. метод анализе случаја је кориштен приликом анализе судске праксе домаћег и европског права у ширем смислу, у смислу тумачења одредби позитивних прописа и њихове правилне примјене. У тексту су идентификовани најчешћи проблеми у провођењу права жига, и трендови којима теже судови и вансудски органи приликом тумачења прописа, а у смислу екстензивног или рестриктивног приступа овлашћењима титулара жигова и осталих учесника на тржишту.

Наведене научне методе су универзалне природе и користе се за истраживања у области права интелектуалне својине и правној науци уопште. Кориштене методе су одговарајуће, тачне и савремене, одговарају задатим циљевима истраживања. Резултати добијени примјеном наведених сазнајних метода су систематизовани у главе и одељке.

У тексту дисертације нема одступања од плана истраживања датог у пријави теме, осим минималних корекција у погледу назива појединих подналова, те груписања садржаја унутар поглавља у веће или мање цјелине. Наведене корекције су допринијеле побољшању структуре текста и нису нарушиле однос урађеног рада и пријаве.

- а) објаснити материјал који је обрађиван, критеријуме који су узети у обзир за избор материјала;
- б) дати кратак увид у примјењени метод рада при чему је важно оцјенити сљедеће:
- в) да ли су примјењене методе адекватне, довољно тачне и савремене, имајући у виду достигнућа на том пољу у свјетским нивоима;
- г) да ли је дошло до промјене у односу на план истраживања који је дат приликом пријаве докторске тезе, ако јесте зашто;
- д) да ли испитивани параметри дају довољно елемената или је требало испитивати још неке, за поуздано истраживање;
- е) да ли је статистичка обрада података адекватна;
- ж) да ли су добивени резултати јасно приказани;

4. РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања потврдили су хипотезе постављене у пријави теме докторске дисертације, а дати су на прегледан и правилан начин. Истраживање је потврдило да је, упркос принципу територијалности права жига, развој међународне трговине утицао на потребу успостављања једнообразних правила са важењем на територијама више држава због чега је покренут процес хармонизације права, најпре на међународном плану, кроз доношење међународних конвенција, а затим и у оквиру Европске уније кроз доношење аката ЕУ који имплицирају хармонизацију прописа на нивоу држава чланица ЕУ.

Истраживање је показало да је заштита права интелектуалне својине од великог значаја како за носиоца права, тако и за државу, јер представља битан фактор конкурентности домаћих производа на домаћем и страном тржишту. Жиг, као средство идентификације на тржишту роба и услуга, утиче на друштвена кретања на

локалном, регионалном и глобалном нивоу. Заснован на лојалности потрошача, жиг добре репутације обезбјеђује трансфер права, иновативност и подстиче улагања са циљем унапређења и проширења постојећег производног асортимана. У интересу је сваке државе да обезбједи квалитетан и адекватан правни систем којим ће осигурати заштиту и спријечити сваку даљњу повреду права. Добро уређен правни систем којим се обезбјеђује гаранција права катализатор је економског развоја државе, из разлога што домаћи и страни инвеститори у правно уређеном друштву виде интерес за инвестирање.

Истраживање је затим потврдило значај усклађивања законодавстава држава чланица Европске уније у области права жига који је препознат још осамдесетих година 20. века. Први важан акт у овој области усвојен је крајем 1993. године. Реч је о Уредби (ЕЗ) бр. 40/94 о комунитарном жигу која је до данас била више пута предмет измјена и допуна. Уредбом се установљава наднационални систем стицања и важења жига за читаву територију Европске уније као јединственог подручја. Усвајањем ове уредбе започео је дугогодишњи рад Европске уније на успостављању истински наднационалног система заштите интелектуалних добара на унутрашњем тржишту, захваљујући коме се смањују трошкови пословања на тржишту Уније и превазилазе проблеми до којих доводи коегзистенција националних система заштите, с једне стране, и императива успостављања јединственог тржишта свих држава чланица, с друге стране. Наднационални систем заштите ознака које служе за разликовање робе и услуга у промету, успостављен Уредбом о комунитарном жигу, почива на јединственим материјалноправним и процесноправним правилима. Са намером да унапреди постојећи ниво хармонизације националних права држава чланица, и осавремени заштиту комунитарним жигом, Европска унија приступила је озбиљној реформи целокупног жиговног права. Нови законодавни пакет чине два документа: Директива (ЕУ) бр. 2015/2436 о усклађивању законодавства држава чланица о жиговима и Уредба (ЕУ) бр. 2015/2424 о изменама Уредбе о комунитарном жигу. Док је Директива посвећена већем степену хармонизације националних права држава чланица у области материјалног и процесног права, Уредба се односи на жиг ЕУ. Овај законодавни пакет ступио је на снагу 23. марта 2016.

Истраживање је даље показало да је хармонизација домаћих прописа са прописима Европске уније у области права жига један од важних корака на путу Босне и Херцеговине ка Европској унији. Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању Босна и Херцеговина остварила је са Европском унијом први уговорни однос. Овим уговорним односом потврђује се статус Босне и Херцеговине као потенцијалног кандидата за чланство у Европској унији. На тај је начин отпочела је прва фаза Процеса стабилизације и придруживања, која подразумијева и низ обавеза. Обавезе морају бити извршене у за то предвиђеним роковима, како би што прије остварила статус кандидата за чланство и започела преговоре о приступању, односно о пуноправном чланству у Европској унији. Хармонизација домаћих прописа са прописима Европске уније у области права жига је један од значајних корака на путу Босне и Херцеговине ка ЕУ који захтијева тијесну међуинституционалну сарадњу и учешће шире правне заједнице. Да би Босна и Херцеговина постала чланица ЕУ цјелокупна материја права жига, између осталог, мора да буде хармонизирана са правним тековинама ЕУ (*acquis communautaire*) у овој области.

Истраживањем је утврђено да је поступак стицања и правне заштите права жига у

Босни и Херцеговини регулисан је Законом о жигу и Правилником о поступку за признање жига. Поступак признања жига је управни поступак који спроводи Институт за интелектуално власништво Босне и Херцеговине. На сва процесна питања која нису директно регулисана Законом о жигу примјењују се одредбе Закона о управном поступку и Закон о управним споровима Босне и Херцеговине. Успостављена је и квалитетна сарадња између Института за заштиту интелектуалне својине са институцијама на свим нивоима власти, посебно са Управом за индиректно опорезивање, Тржишном инспекцијом Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, судовима, Агенцијом за истраге и заштиту - СИПА и Министарством вањске трговине и економских односа.

Даље, истраживањем је показано да су, поред Закона о жигу, у примјени и други правни прописи који на индиректан начин регулишу питања у вези са правом жига и мјерама и поступцима заштите који се спроводе као дио управноправне заштите жига. Оправданост примјене тих прописа огледа се у правовременој и ефикасној заштити угрожених и повређених права носиоца жига. Управноправна заштита огледа се у изрицању управноправних-административних мјера против лица која су извршила повреду права жига, али и надзора над спровођењем прописа у директној вези са правом жига. Битну улогу у спровођењу мјера заштите права интелектуалне својине има царина. Правни прописи земаља чланица Европске Уније и TRIPS споразум на детаљан начин регулишу спровођење царинског надзора у циљу спречавања повреде права жига. Да би се обезбиједила ефикасност рада царинских служби у циљу спречавања и борбе против пиратерије и кривотворења преко државних граница, нужно је постојање ефикасног система заштите, његовог спровођења у пракси и постојање базе података о регистрованим жиговима доступне царинским службеницима.

Истраживањем је утврђено да се посебан вид управног надзора над спровођењем мјера заштите права жига остварује путем инспекцијског надзора. Путем инспекцијског надзора остварује се контрола над спровођењем закона, подзаконских аката и других прописа који су на директан или индиректан начин повезани са правом жига, а све то са циљем очувања уставности и законитости. Закон о жигу садржи и одредбе којима се регулише питање прекршајноправне заштите жига, као један од видова казнене санкције у случају утврђене повреде права жига. Иако је питање кривичноправне заштите права жига у законодавству Босне и Херцеговине окарактерисано као ново подручје, а број судских одлука релативно мали да би се могло говорити о релевантној судској пракси, Босна и Херцеговина у нормативном смислу не заостаје за земљама у окружењу чије искуство у области заштите права траје дуже и чији је број судских одлука у овој области већи.

Резултати истраживања су показали да је, као дио процеса хармонизације домаћих прописа са прописима Европске уније, Босна и Херцеговина донијела низ закона који су по свом садржају и предмету, на начин и у обиму који то дозвољава правни систем Босне и Херцеговине, усаглашени са прописима земаља ЕУ. На тај начин Босна и Херцеговина је успоставила квалитетан правно-нормативни оквир за развој и опстанак система интелектуалне својине. Међутим, и поред свих настојања да се успостави систем заштите права интелектуалне својине који би био на истом нивоу са системима заштите који постоје у земљама ЕУ, Босна и Херцеговина мора да предузме још низ радњи којима би унаприједила постојеће стање. Административни капацитети Босне и Херцеговине у институцијама које се баве заштитом права интелектуалне својине су добри, али се мора радити на примјени законских прописа

у пракси.

Резултати истраживања о томе како се код нас примењује заштита жига указују да је Босна и Херцеговина у великој мери усагласила своје прописе са правним тековинама ЕУ, али се прописи не примјењују довољно делотворно у пракси. Стога се намеће питање како превазићи постојеће недостатке у примјени прописа који се усаглашавају с правним тековинама ЕУ. Одговор на ово питање није нимало лак и захтева озбиљну анализу како Босне и Херцеговине, тако и институција Европске уније које учествују у процесу проширења ЕУ. Истраживање показује да би Босна и Херцеговина требало несумњиво много више пажње приликом припреме прописа да посвети анализи њихове имплементације. С друге стране, Европска унија би требало да преиспита своје ставове о најважнијим правним и институционалним решењима у областима у којима не постоје јасне правне тековине ЕУ (тзв. *hard acquis*), а које се препоручују у поступку проширења, како би се обезбедио несметан и одржив правни и институционални развој. У том смислу охрабрује чињеница да је Европска унија од 2011. године посебну пажњу посветила остварењу владавине права, што је још један показатељ постепене промене од методе „чекирања“, којом се утврђује да ли поједини закони јесу или нису донети, или да ли су успостављене одређене институције, ка стврној оцени стања која се заснива на процјени примјене прописа.

Истраживање је установило да је један од приоритета за Босну и Херцеговину, као и друге земље у региону које се припремају да постану чланице ЕУ јесте јачање владавине права, које је од 2011. године смештено у сам центар политике проширења. Искуства претходних проширења показала су да је владавина права основни предуслов за реализацију других врједности на којима је Унија заснована. Због тога све земље које теже приступању Унији морају да успоставе и од самог почетка промовишу правилно функционисање основних институција неопходних за постизање владавине права, почев од националних парламената, влада и судског система, укључујући и судове и тужалаштва до органа државне управе који се старају о спровођењу права.

Истраживањем је, најзад, утврђено да је перспектива приступања Европској унији представљала и представља важан ослонац и покретач свеобухватних правних и институционалних реформи у Босни и Херцеговини, па тако и у области права жига. Да ли ће Босна и Херцеговина постати чланица ЕУ зависи од великог броја фактора. Прави је, наравно, капацитет Европске уније да сама превазиђе економске и политичке тешкоће са којима се тренутно суочава, а које прете да угорозе основне врједности које је ова заједница остварила, а то су пре свега мир и стабилност на простору европских заједница у последњих шездесет година. Други је жеља земаља чланица ЕУ да прихвате земље Западног Балкана у заједницу европских народа, посебно након извесног „умора од проширења“ као последице таласа проширења у претходној декади. Трећи фактор је, како се наводи у закључним разматрањима, испуњење великог броја политичких, економских, правних и институционалних услова који се траже од Босне и Херцеговине како би постала чланица ЕУ.

Приликом провођења истраживања и извођења закључака узети су у обзир и резултати истраживања других аутора и њихови ставови су прегледно дати кроз цјелокупни текст дисертације зависно од питања на која се односе, али је истовремено показан значајан ниво критичности према тим ставовима уз навођење одговарајућих аргумената. Резултати истраживања су правилно, логично и јасно тумачени. Докtorsка дисертација представља прво свеобухватно истраживање

заштите права жига у домаћем и праву Европске уније у Босни и Херцеговини и у том смислу представља цјеловиту теоријску основу незаобилазну како за даља истраживања овог права, тако и других права интелектуалне, посебно индустријске својине у смислу међусобне повезаности. Стога се може констатовати да је реч о пионирском раду у области права жига у Босни и Херцеговини, али и шире у региону.

Резултати истраживања, поред оригиналног теоријског доприноса, представљају основу за развој и унапређење правног оквира и законског уређивања овог права и афирмацију његове примјене, а у правцу будућег развоја права жига у домаћем и праву Европске уније.

- а) Укратко навести резултате до којих је кандидат дошао;
- б) Оцијенити да ли су добивени резултати правилно, логично и јасно тумачени, упоређујући са резултатима других аутора и да ли је кандидат при томе испољавао довољно критичности;
- в) Посебно је важно истаћи до којих нових сазнања се дошло у истраживању, који је њихов теоријски и практични допринос, као и који нови истраживачки задаци се на основу њих могу утврдити или назирати.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Кандидат мр Милица Ј. Чизмовић је истраживањем заштите права жига у домаћем и праву Европске уније, као сегмента права интелектуалне својине, које је дјелимично и недовољно истражено упркос све већем значају који му припада у савременом праву интелектуалне својине, представљајући тему на посебан и оригиналан начин, дала значајан допринос Праву интелектуалне својине као ужој научној области унутар правне науке. Примјеном одговарајућих метода сазнања права истражене су међународне, европске, упоредноправне и карактеристике домаћег права жига. На основу приказаног свеобухватног приступа одобреној теми за израду докторске тезе, формулисана су нова знања, објашњења и конструктивни приједлози који могу допринијети бољем нормативном регулисању и ефикасној примени права жига у заштити права и интереса свих учесника у тржишном промету.

Рад је написан јасним и прецизним стручним језиком уз досљедну употребу научне правне терминологије, како домаће тако и стране. Изложени ставови се заснивају на одговарајућој научној аргументацији, уз обимно навођење и поређење са ставовима афирмисаних аутора у области Права интелектуалне својине, при чему је кандидат показао више него довољну критичност према њиховим ставовима, али и законодавним рјешењима и ставовима из правне праксе, настојећи да у свим оделцима рада наведе и објасни своје ставове. Комисија сматра да докторска дисертација „Заштита жига у домаћем и праву Европске уније“ врло успешно задовољава критеријуме и стандарде докторског рада и да заслужује позитивну оцену.

Докторска теза посједује научну врједност, а допринос рада правној науци и пракси

је евидентан, и стога Комисија има посебну част што може једногласно дати Научно-наставном вјећу Правног факултета Универзитета у Бањој Луци сљедећи

ПРИЈЕДЛОГ

1. да се докторска дисертација мр Милице Ј. Чизмовић, под називом „Заштита права жига у домаћем и праву Европске уније“ прихвати као самосталан научни рад који задовољава захтјеве и критеријуме докторског рада, и
2. да се именује Комисија за јавну одбрану докторског рада.

- а) Навести најзначајније чињенице што тези даје научну вриједност, ако исте постоје дати позитивну вриједност самој тези;
- б) Ако је приједлог негативан, треба дати опширније образложење и документовано указати на учињене пропусте, односно недостатке написане докторске тезе.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Проф. др Генц Тривац

2. Академик проф. др Витомир Поповић

3. Доц. др Јелена Ђеранић

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ: Члан комисије који не жели да потпише извјештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извјештај образложење, односно разлог због којих не жели да потпише извјештај.